Euroopan unionin neuvosto

Bryssel, 26. marraskuuta 2026
(OR. en)

16472/26

FISC 435
ECOFIN 1576

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	24. marraskuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 629 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä 16 päivänä maaliskuuta 2010 annetulla neuvoston direktiivillä vahvistettujen järjestelyjen toiminnasta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 629 final.

Liite: COM(2026) 629 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.11.2026
COM(2026) 629 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä 16 päivänä maaliskuuta 2010 annetulla neuvoston direktiivillä vahvistettujen järjestelyjen toiminnasta

Johdanto

1. Jokaisen odotetaan maksavan oman osuutensa veroista. Jos veroja ei makseta, veroviranomaisten on ryhdyttävä perintätoimiin verojen kantamiseksi. Veroviranomaisten toimivalta rajoittuu kuitenkin niiden kansalliselle alueelle. Ne eivät pysty perimään saatavia ulkomailla, vaikka verovelalliset ovat voineet muuttaa toiseen maahan tai niillä voi olla varoja hallussaan muissa maissa. Siksi EU on antanut lainsäädäntöä, joka mahdollistaa jäsenvaltioiden keskinäisen virka-avun verosaatavien, maksujen ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perimiseksi. Tämä oikeudellinen kehys esitetään direktiivissä 2010/24/EU, jäljempänä ’perintädirektiivi’[1]. Nyt kun direktiivin säännökset on saatettu osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä, jäsenvaltioiden on avustettava toisiaan vaihtamalla tietoja, antamalla asiakirjoja tiedoksi, perimällä verosaatavia avunantoa pyytävän jäsenvaltion puolesta ja tarvittaessa toteuttamalla turvaamistoimia.

   Keskinäisellä perintäavunannolla varmistetaan, että jokainen maksaa veronsa, sekä estetään veropetoksia ja verotulojen menetyksiä jäsenvaltioissa. Näin edistetään oikeudenmukaisuutta ja syrjimättömyyttä EU:ssa.

2. Komissio antaa joka viides vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen perintäavunantojärjestelyjen toiminnasta. Tämä kertomus on jatkoa 18. joulukuuta 2020 annetulle komission kertomukselle COM(2020) 813[2], ja se kattaa vuodet 2020–2025.

3. Tämän kertomuksen laatimisen yhteydessä komissio käynnisti vuonna 2025 kaikille jäsenvaltioille suunnatun laajan kyselytutkimuksen, jossa pyydettiin sekä määrällisiä että laadullisia tietoja useista veronperintää koskevista aiheista. Kyselylomakkeessa keskityttiin kansallisten keskusyhteysvirastojen organisaatioon ja resursseihin, sähköisten lomakkeiden asianmukaiseen käyttöön avunantopyyntöjen lähettämisessä ja niihin vastaamisessa, perintädirektiivissä asetettujen määräaikojen noudattamiseen, riitautettujen saatavien ja vanhentumisaikojen vaikutukseen sekä turvaamistoimien saatavuuteen. Lisäksi siinä pyrittiin saamaan parempi käsitys käytettävissä olevien välineiden käytöstä ja pyydettiin jäsenvaltioita toimittamaan tietoja kansallisista perintäasteistaan ja poistamiskäytännöistään, yhteistyöstä maksukyvyttömyystapausten hoitajien kanssa, arvonlisäveron palautuspyyntöjen käsittelystä sekä laajennetun arvonlisäveron erityisjärjestelmän, jäljempänä ’OSS-järjestelmä’,[3] puitteissa maksamatta jääneen arvonlisäveron perimisestä. Lisäksi kyselytutkimuksessa pyydettiin jäsenvaltioita esittämään näkemyksensä hallinnollisesta rasitteesta, monenvälisten toimien mahdollisuudesta ja EU:n lainsäädännön mahdollisista muista uudistuksista sekä yhteistyöstä kolmansien maiden kanssa. Saadut vastaukset otettiin huomioon tässä kertomuksessa esitetyssä analyysissa. Jotkin jäsenvaltiot eivät kuitenkaan vastanneet kyselytutkimukseen tyydyttävällä tavalla tai määräaikaan mennessä. Yksi jäsenvaltio ei toimittanut vastausta lainkaan.

1. Edellisen kertomuksen jälkeen tapahtunut kehitys

[1] Neuvoston direktiivi 2010/24/EU, annettu 16 päivänä maaliskuuta 2010, keskinäisestä avunannosta veroihin, maksuihin ja muihin toimenpiteisiin liittyvien saatavien perinnässä (EUVL L 84, 31.3.2010, s. 1).

[2] Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle neuvoston direktiivillä 2010/24/EU perustettujen järjestelyjen toiminnasta (COM(2020) 813, 18.12.2020).

[3] Unionin OSS-järjestelmässä yhteen EU:n jäsenvaltioon sijoittautuneet verovelvolliset, jotka toimittavat tavaroita tai palveluja yksityisasiakkaille muihin jäsenvaltioihin, voivat ilmoittaa ja maksaa omassa jäsenvaltiossaan (OSS-järjestelmän tunnistamisjäsenvaltio) arvonlisäveron, joka on maksettava kyseisissä muissa jäsenvaltioissa (kulutusjäsenvaltiot). OSS-järjestelmän tunnistamisjäsenvaltio kantaa arvonlisäveron ja siirtää sen myöhemmin kulutusjäsenvaltioille.

4. Edellisessä kertomuksessa yksilöitiin **viisi ensisijaista toimea**:

   1) Parannetaan perintäavunannon hyödyntämistä koskevien tilastotietojen keruuta, jotta keskinäisen perintäavunannon tehokkuutta ja vaikuttavuutta voidaan arvioida paremmin. Samalla pyritään välttämään tai rajoittamaan kansallisille veroviranomaisille koituvaa ylimääräistä työmäärää. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä myös kullekin jäsenvaltiolle esitettyjen avunantopyyntöjen aiheuttamaan työmäärään suhteessa niiden käytössä oleviin hallinnollisiin resursseihin.
   2) Tarkastellaan kansallisiin perintäsääntöihin tai -käytäntöihin liittyviä yksittäisissä jäsenvaltioissa ilmeneviä ongelmia, jotka haittaavat keskinäisen perintäavunannon sujuvuutta, jotta näiden ongelmien ratkaisemiseksi voidaan toteuttaa toimia.
   3) Selvitetään tarvetta ja tapoja parantaa perintäavunantoa koskevan järjestelmän toimintaa EU:n tasolla.
   4) Lisätään sekä kansallisten veroviranomaisten että verovelvollisten tietämystä ja tietoisuutta keskinäistä perintäavunantoa koskevasta lainsäädännöstä.
   5) Selvitetään mahdollisuuksia ja keinoja edistää ja helpottaa perintäavunantoa kolmansissa maissa EU:n toimivalta ja painopisteet huomioon ottaen.

5. Näiden ensisijaisten toimien seurannan perusteella voidaan todeta **seuraavaa kehitystä**:

   1) Komissio kehitti tilastotietojen keruun[4] helpottamiseksi ja parantamiseksi välineen, jolla tilastotietoja voidaan kerätä automaattisesti. Välineen yleinen luotettavuus osoitettiin vuoden 2025 alkupuolella tehdyssä testissä, joskin välineen täsmällisyys riippuu edelleen sähköisten lomakkeiden asianmukaisesta käytöstä perintäavunantopyyntöjä esitettäessä ja jatkotoimia toteutettaessa.
      Vuodesta 2026 alkaen (vuoden 2025 perintäavunantoa koskevien tilastotietojen osalta) kerätään muitakin merkityksellisiä tietoja, kuten tietoja vastausten oikea-aikaisuudesta ja avunantopyyntöjen tarkistusten määrästä ja syistä. Tilastotietojen automaattinen kerääminen sekä parantaa jäsenvaltioiden ilmoittamien tietojen luotettavuutta että vähentää jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta.
   2) Komissio tarkasteli yksittäisissä jäsenvaltioissa esille tulleita kysymyksiä ja käynnisti tämän perusteella vuonna 2023 kahdeksaan jäsenvaltioon liittyviä EU:n pilottitoimia, jotka koskevat perinnästä vastaavien kansallisten viranomaisten pääsyä pankkitilejä ja muita varoja koskeviin tietoihin veronperinnän kannalta olennaisiin tietopyyntöihin vastaamiseksi. Nämä toimet ovat johtaneet useisiin kansallista lainsäädäntöä koskeviin selvennyksiin ja muutoksiin, mikä on parantanut viranomaisten valmiuksia toimittaa tarvittavat tiedot, jotta ne voivat vastata lainkäyttöalueellaan olevia varoja koskevaan toisen jäsenvaltion esittämään pyyntöön.
   3) Lisäksi komissio käynnisti lokakuussa 2024 rikkomusmenettelyn, jossa yhtä jäsenvaltiota (Malta) pyydettiin toteuttamaan korjaavia toimenpiteitä. Muiden lainkäyttöalueiden saatavia ei käsitelty siellä suoraan täytäntöönpanokelpoisina, vaan niille piti ensin saada vahvistus kansallisilta tuomioistuimilta. Tämä käytäntö on ristiriidassa perintädirektiivin 12 artiklan 1 kohdan kanssa. Sen mukaan yhdenmukainen asiakirja, joka mahdollistaa täytäntöönpanon pyynnön vastaanottavassa jäsenvaltiossa, on välittömästi täytäntöönpanokelpoinen. Rikkomusmenettely päätettiin, kun vuonna 2025 tuli voimaan lainsäädäntömuutoksia, joilla kansalliset säännöt saatettiin EU:n lainsäädännön mukaisiksi.

[4] Direktiivin 2010/24/EU 27 artiklan 1 kohdan mukaisesti kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava vuosittain niiden tieto-, tiedoksianto-, perintä- tai turvaamistoimipyyntöjen määrä, jotka se kunakin vuonna lähettää kullekin pyynnön vastaanottavalle jäsenvaltiolle ja vastaanottaa kultakin avunantoa pyytävältä jäsenvaltiolta, sekä perintäavunantopyyntöjen kohteena olleiden saatavien määrä sekä perityt määrät.

4) Komissio on myös edistänyt kansallisten veroviranomaisten ja verovelvollisten tietämystä ja tietoisuutta perintäavunantoa koskevasta lainsäädännöstä erilaisilla aloitteilla. Näitä ovat muun muassa veronperinnän asiantuntijaryhmän säännölliset kokoukset, Fiscalis-työpajat uusille virkamiehille, aihekohtaiset työpajat tietyistä kysymyksistä, kuten verovelvollisten oikeuksien suojelusta, ja sähköisten lomakkeiden käyttöä koskevan verkkokoulutusmoduulin käyttöönotto. Näillä toimilla täydennettiin kansallisia koulutustoimia.
5) Perintäavunantoa käsiteltiin myös kansainvälisissä neuvotteluissa. Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa sovittiin uudesta perintäavunantokehyksestä kauppa- ja yhteistyösopimuksen[5] puitteissa, ja Andorran ja San Marinon kanssa neuvoteltuun assosiaatiosopimukseen[6] sisällytettiin asiaa koskevia määräyksiä. Lisäksi Sveitsin ja Norjan kanssa käytiin neuvotteluja.[7] Näiden aloitteiden avulla perintäyhteistyötä voidaan laajentaa EU:n ulkopuolelle.
Komissio on havainnut haasteita Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa neuvoteltujen sopimusten ja jäsenvaltioiden tiettyjen kahdenvälisten aloitteiden yhteydessä siinä, miten yhdenmukaisuus unionin oikeuden kanssa voidaan varmistaa. Komissio on puuttunut asiaan tarvittaessa selkeyttääkseen oikeudellista kehystä ja varmistaakseen tarvittavat mukautukset, jotta sopimukset olisivat EU:n sääntöjen mukaisia. On muistutettu, että verot ja tullit, jotka kuuluvat perintäavunantoa koskevien EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksen määräysten soveltamisalaan, eivät saisi kuulua jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan neuvottelemien sopimusten ja yhteisymmärryspöytäkirjojen vastaavien määräysten soveltamisalaan. Lisäksi on selvennetty, että EU:n jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan kahdenväliset järjestelyt eivät saisi olla ristiriidassa Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimuksen ja sen Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan perintäavunantoa koskevien määräysten kanssa.[8]

2. Veronperintäavunanto jäsenvaltioiden välillä: tehokkuuden taso

2.1. Pyyntöjen määrä, pyydetyt määrät ja tosiasiallisesti perityt määrät[9]

---

[5] EUVL L 149, 30.4.2021, s. 10. Keskinäistä veronperintäavunantoa koskevat uudet säännökset vahvistetaan pöytäkirjassa hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla sekä keskinäisestä avunannosta veroihin ja maksuihin liittyvien saatavien perinnästä. Pöytäkirja on kauppa- ja yhteistyösopimuksen liite.

[6] Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Andorran ruhtinaskunnan sekä San Marinon tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta (COM(2024) 189 final, 26.4.2024).
Kun tämä sopimus on hyväksytty, siihen liitetyssä Andorraa koskevassa pöytäkirjassa vahvistetaan uudet säännöt tuonti- ja vientitulleihin liittyvien saatavien perintäavunannosta. Nämä uudet säännöt vahvistetaan Andorraa koskevan pöytäkirjan 25 artiklassa, jolla korvataan 3 päivänä syyskuuta 2003 tehdyn EY–Andorra-sekakomitean päätöksen N:o 1/2003 (EUVL L 253, 7.10.2003, s. 3) 4–24 artiklan nojalla aiemmin hyväksytyt säännöt. Kaikkien verosaatavien perimistä koskevasta keskinäisestä avunannosta tulevaisuudessa annettavista säännöksistä on sovittava Andorran ja San Marinon kanssa neljän vuoden kuluessa assosiaatiosopimuksen voimaantulosta (ehdotetun assosiaatiosopimuksen 63 artikla).

[7] Norjan kanssa parhaillaan käytävillä neuvotteluilla pyritään laajentamaan perintäavunannon soveltamisalaa hallinnollista yhteistyötä, petosten torjuntaa ja saatavien perintää arvonlisäverotuksen alalla koskevan EU:n ja Norjan välisen nykyisen sopimuksen (EUVL L 195, 1.8.2018, s. 1) mukaisesta.

[8] Ks. komission kertomus neuvostolle ja Euroopan parlamentille EU:n jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä neuvoteltavista kahdenvälisistä järjestelyistä tai sopimuksista, jotka koskevat hallinnollista yhteistyötä arvonlisäverotuksen alalla tai avunantoa verojen perinnässä, neuvoston päätöksen (EU) 2021/689 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti (COM(2025) 16 final, 28.1.2025).

[9] On pantava merkille, että tilastotietoja on kerätty kaikkien jäsenvaltioiden käyttämällä automaattisella välineellä vasta vuodesta 2025.

6. Avunantopyyntöjen määrä on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Tämä suuntaus näkyy siinä, että veronperinnän alan rajatylittävässä yhteistyössä tehdään aiempaa enemmän kaikentyyppisiä pyyntöjä. Näitä ovat sellaisia tietoja koskevat pyynnöt, joiden arvioidaan olevan merkityksellisiä avunantoa pyytävälle viranomaiselle sen saatavien perimisessä, tiedoksiantopyynnöt tällaisten saatavien perintään liittyvien asiakirjojen vastaanottajalle, turvaamistoimia koskevat pyynnöt saatavien tulevan perimisen takaamiseksi sekä perintätoimia koskevat pyynnöt.

Taulukko 1: Kaikkien jäsenvaltioiden vastaanottamien pyyntöjen kokonaismäärä (2020–2025)

	Tietopyynnöt	Tiedoksianto pyynnöt	Turvaamistoimia koskevat pyynnöt	Perintäpyynnöt	Pyyntöjen kokonaismäärä
2020	19 453	1 592	90	18 791	39 926
2021	21 952	1 488	124	20 711	44 275
2022	19 589	1 181	145	20 750	41 665
2023	22 058	1 202	297	28 325	51 882
2024	28 833	1 366	194	36 525	66 918
2025	29 792	1 796	526	39 397	71 511

Jotkin jäsenvaltiot vastaanottivat enemmän avunantopyyntöjä kuin toiset. Yhteenveto kunkin jäsenvaltion vuosina 2024–2025 vastaanottamien pyyntöjen määrästä esitetään liitteessä 1.

7. Myös perityt määrät ovat olleet yleisesti kasvussa viime vuosina, mutta ne jäävät selvästi avunantopyynnön kohteena olevia määriä pienemmiksi.

Taulukko 2: Yhteenveto avunantopyynnön kohteena olleista määristä ja perityistä määristä (2020–2025)

	Avunantopyynnön kohteena olleet määrät (avunantoa pyytäneiden jäsenvaltioiden ilmoittamat määrät)	Muiden jäsenvaltioiden pyynnöstä perityt määrät ennen omien kulujen vähentämistä (pyyntöjä vastaanottaneiden jäsenvaltioiden ilmoittamat määrät)	Muille jäsenvaltioille esitettyjen pyyntöjen avulla perityt määrät (avunantoa pyytäneiden jäsenvaltioiden ilmoittamat määrät)
	euroa (pyöristettynä 1 000:een)	*euroa (pyöristettynä 1 000:een)*	*euroa (pyöristettynä 1 000:een)*
2020	2 424 528 000	76 265 000	66 256 000
2021	2 604 570 000	65 794 000	82 008 000
2022	2 337 326 000	83 277 000	111 284 000
2023	2 991 038 000	104 427 000	129 637 000
2024	3 878 215 000	123 802 000	177 977 000
2025	5 083 807 000	151 427 000	150 471 000

2.2. Jäsenvaltioiden toimet keskinäisen veronperintäavunannon tarjoamiseksi

8. Perintäavunantopyynnön kohteena olleiden määrien sekä avunantoa pyytäneen jäsenvaltion ja pyynnön vastaanottaneiden jäsenvaltioiden tosiasiallisesti perityiksi

ilmoittamien määrien välillä on suuri ero (taulukko 2). On kuitenkin syytä ottaa huomioon seuraavat seikat:

- Perintäavunantoa käytetään yleensä vasta viimeisenä keinona, kun kansalliset perintäkeinot on käytetty loppuun.[10] Perintäavunantopyynnöt liittyvät siis yleensä vaikeisiin tapauksiin, jotka koskevat vanhoja saatavia.
- Perintätoimet kestävät yleensä pitkään. Vaikka perintä (osittain) onnistuisikin, se tuottaa tuloksia yleensä vasta tietyn ajan jälkeen kyseisen pyynnön esittämisvuoden sijaan.
- Tosiasiallisesti perittyjä määriä koskevat automaattisesti kerätyt tilastot (saatavilla vuodesta 2025 alkaen) eivät aina sisällä tietoja osittaisesta perinnästä osana käynnissä olevia perintätoimia, sillä näitä tietoja ei aina ilmoiteta järjestelmällisesti pyynnön vastaanottavien viranomaisten viestinnässä avunantoa pyytäville jäsenvaltioille.
- Suoraan maksetuista kokonaismääristä ei ole saatavilla tietoja. Pyynnön vastaanottaneiden jäsenvaltioiden ilmoittamissa, tosiasiallisesti perittyjä määriä koskevissa tilastotiedoissa – ja vuodesta 2025 alkaen automaattisella välineellä kerätyissä tilastotiedoissa – ei oteta huomioon määriä, jotka velalliset ovat maksaneet suoraan avunantoa pyytäneelle jäsenvaltiolle sen jälkeen kun perintäpyyntö on esitetty pyynnön vastaanottaneelle jäsenvaltiolle. Vuonna 2025 tällaisia suoria maksuja suoritettiin vähintään 6 116 kertaa (saatavien osittaisia maksuja oli 2 622 ja kokonaisuudessaan suoritettuja maksuja 3 494).
- Pyynnön vastaanottavien viranomaisten suoriutumisaste ja niiden toteuttamien perintätoimien tulokset riippuvat useista tekijöistä, jotka eivät ole viranomaisten hallinnassa. Ensinnäkin perintäpyyntöä lähetettäessä on tai voi olla epävarmaa, voidaanko velallinen tai varat löytää pyynnön vastaanottavasta jäsenvaltiosta. Jos perintä ei ole mahdollista pyynnön vastaanottavassa jäsenvaltiossa, pyynnön vastaanottavat viranomaiset eivät voi toteuttaa tuloksellisia perintätoimia. Lisäksi velalliset voivat onnistua riitauttamaan saatavan oikeellisuuden mahdollisesti jopa perintäavunantomenettelyjen aloittamisen jälkeen. Myöhemmin mitätöityjä tai pienemmiksi muutettuja saatavia ei ilmoiteta tilastotiedoissa (sillä tilastoissa otetaan huomioon alkuperäisessä pyynnössä mainitut määrät).[11]

9. Kerättyjen tietojen perusteella voidaan kuitenkin päätellä, että pyynnön vastaanottavat viranomaiset eivät aina toteuta riittäviä toimia vastaanottamiinsa pyyntöihin vastaamiseksi.

---

[10] Perintädirektiivin 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti ennen kuin avunantoa pyytävä jäsenvaltio esittää perintäpyynnön toiselle jäsenvaltiolle, sen on sovellettava omia kansallisia perintämenettelyjään, paitsi jos on ilmeistä, että avunantoa pyytävässä jäsenvaltiossa ei ole perittäviä varoja tai että tällaiset menettelyt eivät johda siihen, että saatava tulee kokonaisuudessaan maksetuksi, ja avunantoa pyytävällä viranomaisella on erityisiä tietoja, jotka osoittavat, että asianomaisella henkilöllä on varoja pyynnön vastaanottavassa jäsenvaltiossa, tai jos tällaisten menettelyjen käyttö avunantoa pyytävässä jäsenvaltiossa aiheuttaisi suhteettoman suuria vaikeuksia.

[11] Esimerkkejä muista tekijöistä, joihin pyynnön vastaanottavat viranomaiset eivät voi vaikuttaa:

1. Yksi avunantoa pyytävä jäsenvaltio voi lähettää samaan saatavaan liittyviä pyyntöjä useille jäsenvaltioille. Tällöin saatava olisi perittävä (voidaan periä) vain kerran. Vaikka saatava perittäisiin kokonaisuudessaan yhdessä jäsenvaltiossa, saatava ei näy muiden jäsenvaltioiden perintäavunannon asteessa kokonaisuudessaan perittynä vaan täysin perimättömänä.
2. Jos avunantoa pyytävä jäsenvaltio lähettää perintäpyynnön määrästä, josta voidaan palauttaa arvonlisävero, perintäavunannon tilastotietojen väline ei ota huomioon toteutetun arvolisänveropalautuksen määrää vaan maksamattoman verovelan koko määrä (joka voi olla paljon suurempi kuin palautettavissa olevan arvonlisäveron määrä). Tämä vääristäisi näiden lukujen perusteella laskettavaa perintäavunannon astetta.
3. Jäsenvaltio vastaanotti poikkeuksellisen, yli 500 000 000 euron määrää koskevan perintäpyynnön. Tämän yksittäisen saatavan mahdollinen perimättä jättäminen voisi vaikuttaa haitallisesti pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion yleiseen perintäasteeseen.

Seuranta ei ole aina järjestelmällistä, ja pyyntöjen, erityisesti perintäpyyntöjen, täyttämisestä ilmoitetaan usein myöhässä ja epätarkasti.

Vuodesta 2025 lähtien on kerätty tilastotietoja siitä, kuinka ripeästi avunantopyyntöjen vastaanottamista koskevat ilmoitukset ja avunantopyyntöjen täytäntöönpanoa koskevat jatkoviestit lähetetään. Tällaisia tilastoja on kuitenkin kerättävä pidemmältä ajalta ennen kuin niitä analysoimalla voidaan saada täysin tarkkaa kuvaa toimista, joita pyynnön vastaanottavat jäsenvaltiot toteuttavat vastatakseen avunantopyyntöihin ajoissa.

2.3. Perintäpyyntöjen täytäntöönpanossa havaitut merkittävimmät ongelmat

10. EU:n jäsenvaltioiden välisen keskinäisen veronperintäavunannon käytöstä vuonna 2017 annetussa kertomuksessa todettiin, että ”[j]äsenvaltioiden kuulemisen perusteella voidaan sanoa, että perintäavunanto toimii yksinkertaisissa, esimerkiksi rajatyöntekijöitä koskevissa tapauksissa. Tällöin perintäavunanto auttaa ratkaisemaan ongelmia, jotka liittyvät veroviranomaisten puutteelliseen toimivaltaan rajatylittävissä asioissa. Kuitenkin erityisesti silloin, kun veron keräämättä jääminen johtuu velallisen vilpillisestä tarkoituksesta, perintäavunantoa pidetään vaikeampana samalla tavoin kuin veronperintä on tällaisissa tilanteissa vaikeampaa avunantoa pyytävän jäsenvaltion suorittaessa sitä itse.”[12] Tämä havainto on totta nykyäänkin. Vaikka perintämäärät ovatkin kasvaneet, pyynnön kohteena olevien ja perittyjen määrien välillä on edelleen huomattava ero.

11. Saadakseen selkeän käsityksen tuloksettomien perintäpyyntöjen syistä komissio on kehottanut jäsenvaltioita tarkastelemaan perusteellisesti vuosina 2022–2024 esitettyjen viiden arvoltaan suurimman perintäpyynnön tuloksia. Kerätyt tiedot vahvistavat, että pyynnön kohteena olevien ja perittyjen määrien välillä on merkittävä ero. Tämä osoittaa, että pyynnöt olivat vain osittain tuloksellisia.

[12] Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle EU:n jäsenvaltioiden välisen perintäavunannon käytöstä (COM(2017) 778, 18.12.2017), kohdan 2 alakohta d.

Taulukko 3: Yhteenveto tuloksellisista ja tuloksettomista perintätapauksista avunantoa pyytäneen valtion ilmoittamien tietojen mukaan[13]

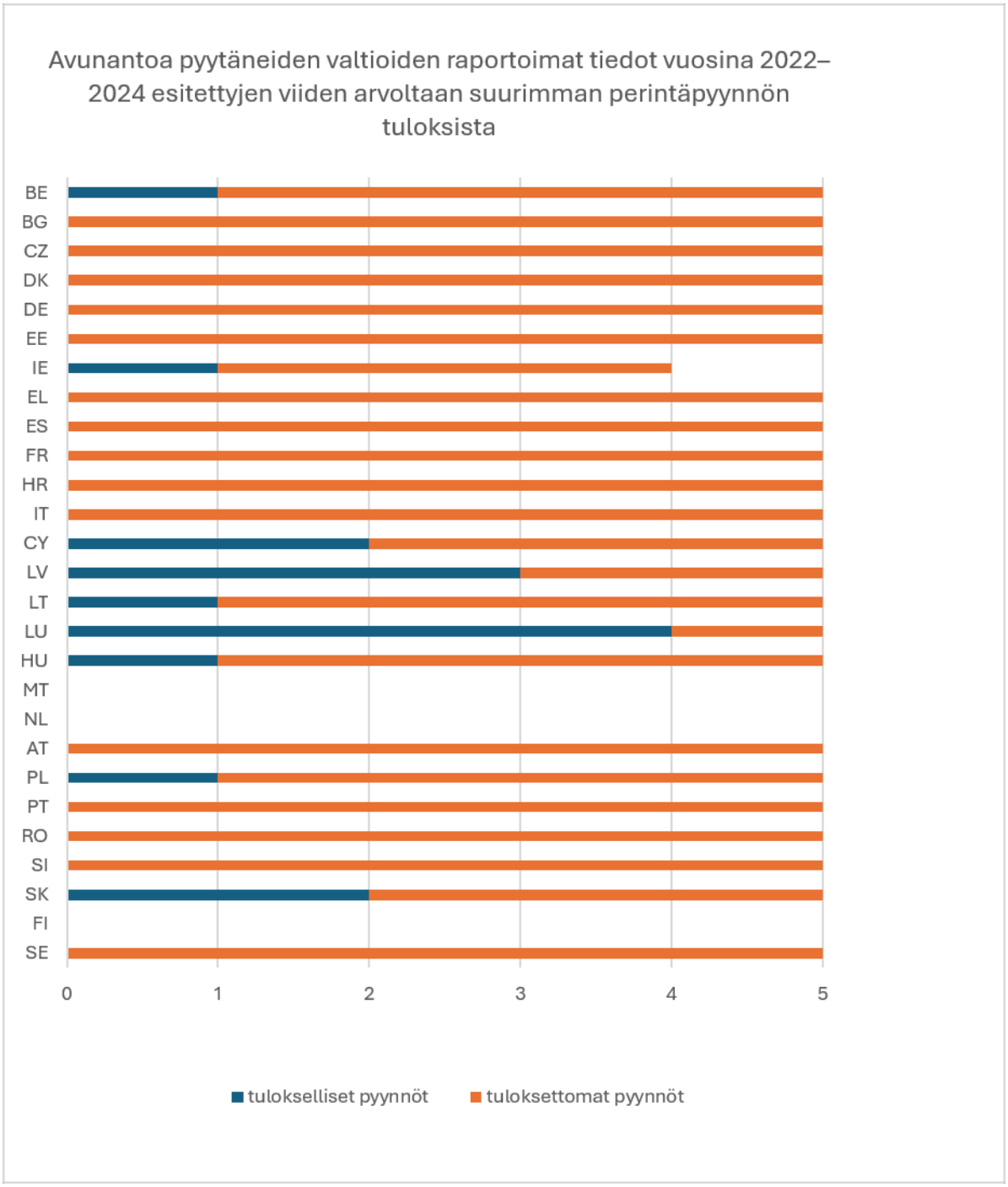

[13] Tuloksellisessa perinnässä pyynnön vastaanottanut valtio pystyi perimään saatavat kokonaisuudessaan tai osittain tai avunantoa pyytäneelle valtiolle suoritettiin suoria maksuja. Tuloksettomassa perinnässä taas perintä ei onnistunut tai peritty määrä oli vain vähäinen.
Malta ei lähettänyt tällaisia pyyntöjä kyseisenä ajanjaksona; Alankomaat ei vastannut kyselyyn; Suomi ei vastannut tähän kysymykseen.

Taulukko 4: Yhteenveto tuloksellisista ja tuloksettomista perintätapauksista avunantopyynnön vastaanottaneen valtion ilmoittamien tietojen mukaan[14]

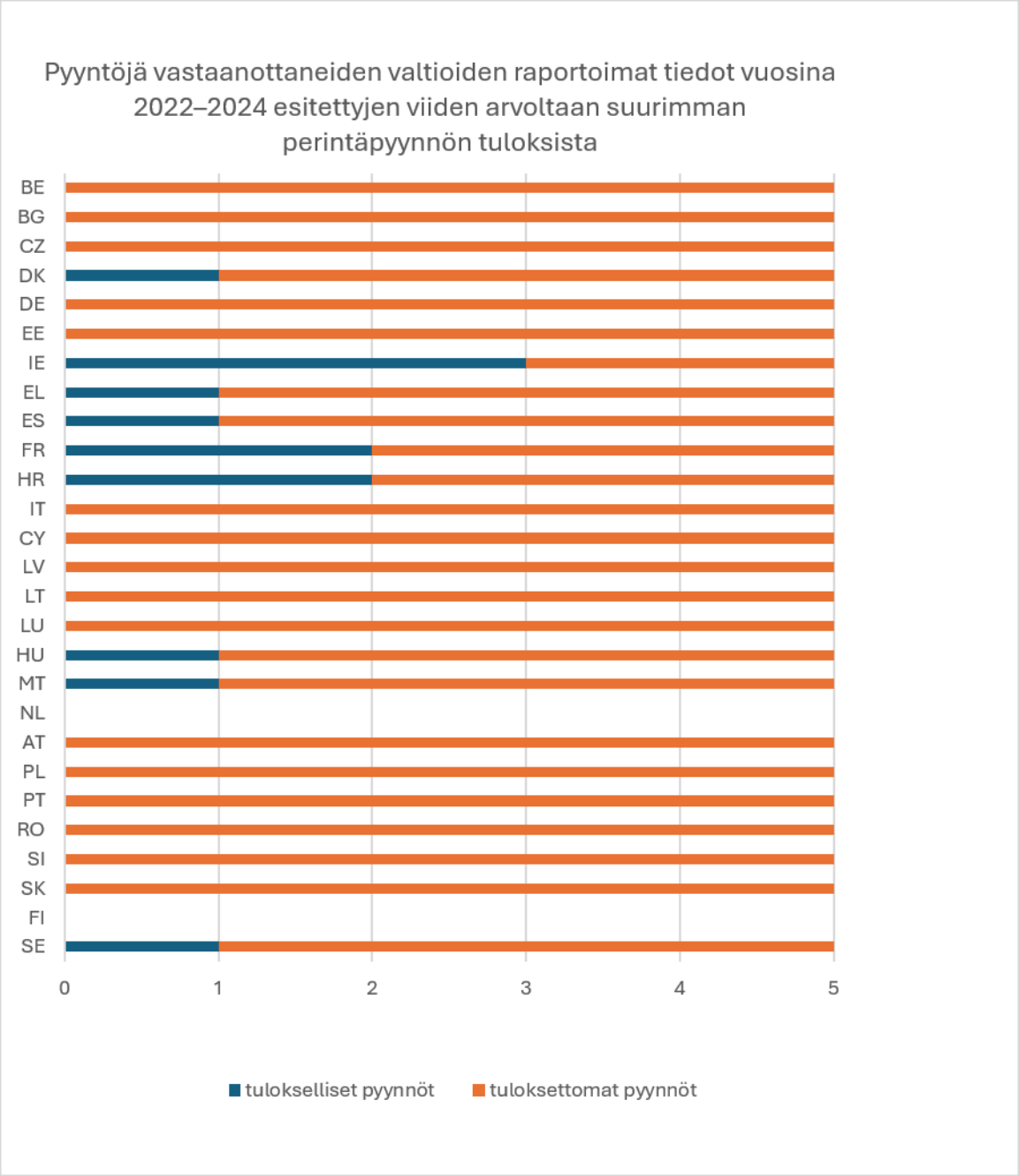

12. Kerättyjen tietojen mukaan tehokkaan perintäavunannon esteenä ovat yleisimmin velallisen maksukyvyttömyystilanne tai edellä esitetyn mukaisesti se, että käytettävissä olevia varoja ei ole pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion alueella, sekä se, että perintä ei ole enää mahdollista.

[14] ‘ Tuloksellisessa perinnässä pyynnön vastaanottanut valtio pystyi perimään saatavat kokonaisuudessaan tai osittain tai avunantoa pyytäneelle valtiolle suoritettiin suoria maksuja. Tuloksettomassa perinnässä taas perintä ei onnistunut tai peritty määrä oli vain vähäinen.
Alankomaat ei vastannut kyselyyn; Suomi ei vastannut tähän kysymykseen.

Vilpilliset maksukyvyttömyystapaukset ovat edelleen erityisen haastavia, koska varojen jäljittäminen yli rajojen on vaikeaa ja koska maksukyvyttömyyttä koskevaan nykyiseen rajatylittävään yhteistyöhön liittyy rajoituksia.

Kyselytutkimus vahvisti, että perintäavunannon onnistumisen kannalta on erityisen tärkeää saada nopeasti tarkkoja tietoja (ajantasaiset tiedot varojen olemassaolosta ja sijainnista, velallisista tai kyseisestä verovelasta vastaavista muista henkilöistä). Jos tietoja saadaan myöhässä tai ne ovat puutteellisia tai vanhentuneita, yhteistyön tehokkuus ja vaikuttavuus vähenee tai heikkenee.

Perintäavunantopyynnöt on tärkeää esittää hyvissä ajoin. Jos avunantoa pyytävät jäsenvaltiot eivät arvioi saatavia ajoissa ja perintäavunannon aloittaminen viivästyy, tuloksellisen perinnän mahdollisuudet voivat vähentyä huomattavasti.

Lisäksi perintätoimia heikentävät pitkät arviointi- ja tarkastusmenettelyt sekä verosaataviin liittyvät pitkäkestoiset riidat. Jos saatavia riitautetaan, perintäavunantoa ei lähtökohtaisesti voida pyytää, ja verovelkaa koskevan lopullisen päätöksen tekemiseen tarvittava aika vähentää usein täytäntöönpanon onnistumisen todennäköisyyttä myöhemmässä vaiheessa.

Lisäksi monimutkaiset ja usein muuttuvat verosäännöt voivat lisätä riitautettujen saatavien määrää, mikä johtaa lisäviivästyksiin ja epävarmuuteen.

3. Kansallisen veronperinnän ja rajaylittävän perintäavunannon parantaminen

3.1. Kansallisen veronperinnän parantaminen

13. Verojen perimättä jääminen johtaa merkittäviin verorästeihin. Kansallisia verorästejä vuoden lopussa koskevat luvut esitetään liitteessä 2. Jäsenvaltioiden perintätuloksia on kuitenkin vaikeaa arvioida, jos kansallisten veronperintäasteiden arvioinnille ei ole yhteistä menetelmää. Kyselytutkimuksen vastaajat kertoivat erittäin vaihtelevista menetelmistä kansallisen veronperintäasteensa laskemisessa. Jotkin jäsenvaltiot käyttävät aikaperusteisia indikaattoreita (vaihtelevilla viitejaksoilla), kun taas toiset jäsenvaltiot keskittyvät rästeihin. Muutamat jäsenvaltiot käyttävät täytäntöönpanon ja tehokkuuden välistä suhdetta, ja jotkin jäsenvaltiot yhdistävät tähän politiikkatavoitteita. Useat jäsenvaltiot jättävät laskelmien ulkopuolelle perimiskelvottomat tai lykätyt velat tehokkaan perinnän mittaamiseksi, kun taas toiset käyttävät laajempia vaatimustenmukaisuuden tunnuslukuja, jotka eivät liity suoraan täytäntöönpantuun perintään. Tämän seurauksena tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska keskeiset määritelmät (esim. ”rästit”, ”perittävä velka”, ”peruttu velka”) eroavat toisistaan.
14. Vaikka kansalliset viranomaiset ovat edelleen mukauttaneet rakenteitaan ja menettelyjään perintäavunannon tehostamiseksi, lisätoimia tarvitaan.
15. Tehokkaat (erityisesti ajoissa esitetyt pyynnöt ja ripeä täytäntöönpano) ja vaikuttavat veronperintämenettelyt ovat edelleen välttämättömiä. Jotkin viranomaiset ovat keskittäneet vastuualojaan tai varmistaneet eri veroluokkiin sovellettavan yhtenäisemmän toimintamallin. Tällaisen toimintamallin tehokkuus riippuu siitä, onko perintäviranomaisella käytettävissään kaikki asiaankuuluvat tiedot yleisen perintästrategian soveltamiseksi.
16. Olennaista on myös veroviranomaisten ja maksukyvyttömyystapauksia käsittelevien viranomaisten/hallinnoijien välinen hyvä yhteistyö erityisesti sen varmistamiseksi, että päätökset yhteisvastuusta vilpillisissä maksukyvyttömyystapauksissa voivat johtaa tehokkaaseen perintään.

17. Arviointi- ja riitautusmenettelyjen kestoa on lyhennettävä. Verosääntöjen yksinkertaistaminen, verotutkintojen nopeuttaminen ja riitamenettelyjen virtaviivaistaminen ovat avainasemassa perintämahdollisuuksia heikentävien viivästysten ehkäisemiseksi.

18. Vuonna 2026 perustettiin uusi Fiscalis-projektiryhmä (FPG 069), jonka tarkoituksena on selvittää keinoja verovelkojen keruun ja perinnän parantamiseksi vertailevan analyysin, digitaalisen siirtymän ja yhteistyönä toteutetun tiedonhankinnan avulla. Fiscalis-projektiryhmä tarjoaa tilaisuuden saada lisää tietoa kansallisten perintämenettelyjen todellisesta tuloksellisuudesta. Projektin tulosten avulla voidaan yksilöidä uusia mahdollisuuksia ja kehittämisalueita.

3.2. Rajatylittävän veronperintäavunannon parantaminen

19. Rajatylittävien pyyntöjen täytäntöönpanon optimoimiseksi pyynnön vastaanottavien veroviranomaisten olisi varmistettava, että perintä toteutetaan tehokkaasti ja vaikuttavasti ilman tarpeettomia viivästyksiä.

20. EU:n AIAC-yhteisö[15] julkaisi vuonna 2025 ohjeasiakirjan siitä, miten verojen maksamatta jättämisen riskiä voidaan vähentää ottamalla perintä mukaan monenväliseen valvontaan ja muihin edistyneisiin kansainvälisen hallinnollisen yhteistyön toimiin verojen arvioimiseksi ja valvomiseksi.

21. Kansallisten perintämenettelyjen tarkastelun lisäksi edellä mainitun Fiscalis-projektiryhmän (FPG 069) päätavoitteena on parantaa verovelkojen keruun ja perinnän tehokkuutta, nopeutta ja oikeudenmukaisuutta kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ottamalla käyttöön nopeutettu yhteistyömekanismi laajoja ja rajatylittäviä veroasioita varten.

22. Vuonna 2024 perustettiin Fiscalis-projektiryhmä (FPG046) parantamaan OSS-järjestelmän maksu- ja perintämenettelyjä sekä pohtimaan, miten käsitellä maksettavan arvonlisäveron maksamatta jättämisestä aiheutuvia veroseuraamuksia tai aloittaa maksukyvyttömyysmenettely OSS-järjestelmään rekisteröityjä yrityksiä vastaan. Ongelman laajuus pyritään määrittämään käynnissä olevissa lisätutkimuksissa.

    Unionin OSS-järjestelmässä OSS-järjestelmän tunnistamisjäsenvaltio kantaa arvonlisäveron ja toimittaa sen kulutusjäsenvaltiolle. Maksamatta jääneen arvonlisäveron periminen on kuitenkin kulutusjäsenvaltion vastuulla, vaikka verovelvollinen ei olisi sijoittautunut kyseiseen valtioon. Tämä edellyttää sitä, että kulutusjäsenvaltio toimittaa perintäpyynnöt OSS-järjestelmän tunnistamisjäsenvaltiolle. Tästä vastuunjaosta OSS-järjestelmän tunnistamisjäsenvaltion ja kulutusjäsenvaltion välillä aiheutuu ylimääräistä hallinnollista rasitetta erityisesti silloin, kun useat kulutusjäsenvaltiot lähettävät samaa velallista koskevia avunantopyyntöjä.

    Fiscalis-projektiryhmä totesi, että on käytävä lisää keskusteluja keinoista, joilla voidaan parantaa unionin OSS-järjestelmän puitteissa maksamatta jääneen arvonlisäveron perintää. Ratkaisuksi on ehdotettu erilaisia vaihtoehtoja, kuten arvonlisäverodirektiivin (direktiivi 2006/112/EY) asiaankuuluvien säännösten muuttamista, jotta OSS-järjestelmän tunnistamisjäsenvaltiot voivat vastata suoraan OSS-järjestelmässä maksamatta jääneen arvonlisäveron perinnästä. Muita toimintavaihtoehtoja voisivat olla perintädirektiivin mukaisen, OSS-järjestelmään kuuluviin arvonlisäverosaataviin liittyvän menettelyn yksinkertaistaminen esimerkiksi poistamalla vaatimus yhdenmukaisesta

[15] Euroopan unionin kehittyneen kansainvälisen hallinnollisen yhteistyön yhteisö, jonka tavoitteena on edistää samanaikaisten tai monenvälisten tarkastusten käyttöä, yhteisiä tarkastuksia, virkamiesten läsnäoloa ulkomaisissa hallintotoimistoissa ja osallistumista hallinnollisiin tutkimuksiin.

tiedoksiantolomakkeesta tai yhdenmukaisesta asiakirjasta, joka mahdollistaa täytäntöönpanon, koska OSS-järjestelmän tunnistamisjäsenvaltiolla on jo tarvittavat tiedot OSS-järjestelmässä maksamatta jääneestä arvonlisäverosta.

23. Kysymyksiä on esitetty myös nykykäytännöstä, jossa yhdistetään palautettavan arvonlisäveron määriä. Asetuksen (EU) 904/2010 48 artiklassa sallitaan, että yhdessä jäsenvaltiossa olevalle verovelvolliselle maksettava arvonlisäveron palautus voidaan siirtää suoraan toiselle jäsenvaltiolle, jossa kyseisellä verovelvollisella on maksamattomia velkoja. Tämä menettely helpottaa perintää, mutta tällä hetkellä se edellyttää velallisen suostumusta. Jos tällaista suostumusta ei ole, jäsenvaltioiden on lähetettävä perintäavunantopyyntöjä, mistä aiheutuu lisää hallinnollista rasitetta sekä avuantoa pyytävälle että pyynnön vastaanottavalle jäsenvaltiolle. Jäsenvaltioiden toimittamien tilastotietojen mukaan vuonna 2025 kirjattiin vähintään 912 perintäpyyntöä, jotka liittyivät palautettavan arvonlisäveron määriin.

4. Päätelmät

24. Perintädirektiivin mukaisesta keskinäisestä perintäavunannosta on tullut aiempaakin tärkeämpi väline oikeudenmukaisen verotuksen varmistamiseksi ja julkisten tulojen suojaamiseksi EU:ssa. Pyynnöt ja perityt määrät ovat kasvaneet merkittävästi, mikä osoittaa nykyjärjestelmän yleisen arvon.

25. Monimutkaisiin tai arvoltaan suuriin saataviin on kuitenkin edelleen vaikea kohdistaa täytäntöönpanotoimia. Perintätoimien tehokkuutta ja vaikuttavuutta rajoittavat saatavilla olevien varojen puuttuminen, maksukyvyttömyystilanteet, pitkät arviointi- ja tarkastusmenettelyt sekä pitkät riidat.

26. Kyselytutkimuksessa ja tietojenvaihdossa kansallisten viranomaisten kanssa painottuu, että jatkossa on tärkeää tehdä parannuksia sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla, jotta voidaan vastata jatkuvasti kasvavaan pyyntöjen määrään. Erityistä huomiota voitaisiin kiinnittää seuraaviin seikkoihin:
    - sääntöjä voitaisiin yksinkertaistaa arviointi- ja tarkastusmenettelyihin tarvittavan ajan lyhentämiseksi sekä riitautusten ja viivästysten vähentämiseksi
    - voitaisiin investoida tehokkaisiin keruu- ja perintämenettelyihin ja asianmukaisiin hallinnollisiin valmiuksiin avunantoa pyytävissä ja pyynnön vastaanottavissa jäsenvaltioissa, minkä lisäksi voitaisiin tutkia tekoälyn ja digitaaliteknologian tarjoamia mahdollisuuksia, kun käyttöön otetaan asianmukaiset suojatoimet
    - voitaisiin parantaa yhteistyötä veroviranomaisten (perintäviranomaisten) ja tuomioistuinten ja muiden maksukyvyttömyystapauksia käsittelevien viranomaisten välillä
    - voitaisiin varmistaa perintäavunantopyyntöihin liittyvät yhdenmukaiset ja ripeät jatkotoimet
    - voitaisiin käsitellä varojen sijainnin selvittämiseen liittyviä vaikeuksia, koska hallinnollisesta yhteistyöstä annetun direktiivin 2011/16/EY nojalla käytävä tietojenvaihto ei tarjoa reaaliaikaista pääsyä ajantasaisiin tietoihin ulkomailla sijaitsevista varoista
    - voitaisiin korjata puutteita, joita esiintyy veronperintäviranomaisten ja maksukyvyttömyysmenettelyjä hallinnoivien viranomaisten välisessä yhteistyössä.

27. Komissio tukee Fiscalis-projektiryhmän perintää koskevaa työtä ja käyttää työn tuloksia tulevassa analyysissa ja mahdollisissa toimissa. Komissio tutkii erityisesti sitä, miten voidaan parantaa suurissa rajatylittävissä perintätapauksissa sovellettavia toimintakäytäntöjä. Tavoitteena on arvioida, voisiko jäsenvaltioiden välinen

koordinoidumpi monenvälinen yhteistyö – nykyistä kahdenvälistä yhteistyötä täydentäen – parantaa tehokkuutta erityisesti monimutkaisissa, useita jäsenvaltioita käsittävissä tapauksissa, joissa kahdenvälisillä toimintamalleilla voi olla vähemmän vaikutusta.

28. Koska pitkillä riitautuksilla on kielteinen vaikutus verojen perintään, komissio aikoo tutkia, missä määrin voidaan parantaa turvaamistoimien käyttöä riitautettujen saatavien perinnän varmistamiseksi. Tähän mennessä turvaamistoimia koskevia pyyntöjä on esitetty vain vähän. Fiscalis-projektiryhmän toteuttama hanke voisi auttaa arvioimaan, johtuuko tämä (osittain) siitä, että turvaamistoimien toteuttamiseen rajatylittävissä tapauksissa ei ole selkeitä ja/tai yhdenmukaisia menettelyjä.

29. Komissio tutkii yhdessä jäsenvaltioiden kanssa parhaaksi arvioituja vaihtoehtoja, joilla voidaan parantaa unionin OSS-järjestelmässä maksamatta jääneen arvonlisäveron perintää ja helpottaa yhdessä jäsenvaltiossa sijaitsevalle verovelvolliselle maksettavan arvonlisäveropalautuksen siirtämistä suoraan toiselle jäsenvaltiolle, jossa verovelvollisella on maksamattomia velkoja.

30. Komissio tukee viranomaisia jatkossakin ohjauksella, seurannalla ja tarvittaessa lainsäädäntöaloitteilla. Se pyrkii myös kehittämään perintäavunantoa neuvotteluilla kolmansien maiden kanssa. Jäsenvaltioita kannustetaan jatkamaan yhteistyötä komission kanssa, jotta näiden toimien täytäntöönpanossa voidaan onnistua.

Liite 1. Yhteenveto kunkin jäsenvaltion vastaanottamien pyyntöjen määrästä (2024–2025)

	Tietopyynnöt		Tiedoksiantopyynnöt		Turvaamistoimia koskevat pyynnöt		Perintäpyynnöt	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
BE	1 034	944	53	58	25	33	1 764	2 126
BG	1 940	2 195	65	72	10	13	766	866
CZ	331	537	44	18	0	4	406	562
DK	214	175	30	17	0	12	517	399
DE	2 668	2 374	220	325	19	62	5 143	4 186
EE	153	175	12	11	3	27	386	407
IE	290	256	22	57	0	95	512	692
EL	454	597	10	5	2	5	157	244
ES	1 364	1 281	50	70	11	8	1 920	1 713
FR	1 474	2 289	62	163	3	122	3 537	3 839
HR	749	737	17	28	2	2	307	661
IT	1 527	1 427	83	72	13	15	1 561	1 545
CY	141	160	19	15	3	3	786	431
LV	313	296	23	14	1	4	166	213
LT	1 705	1 987	20	26	48	39	6 318	6 735
LU	796	649	29	34	6	19	1 583	2 077
HU	896	1 173	59	53	12	7	422	938
MT	57	82	20	69	9	0	154	673
NL	1 671	1 692	77	127	10	12	2 405	2 013
AT	658	834	38	47	6	6	1 028	1 460
PL	2 842	2 856	229	332	3	11	2 995	3 830
PT	678	675	21	16	2	11	587	617
RO	5 932	5 562	99	80	2	4	1 848	2 001
SI	226	217	11	24	1	1	383	400
SK	371	405	23	24	5	8	393	402
FI	76	46	13	8	0	1	191	107
SE	273	171	17	31	0	2	299	260
Yhteensä	**28 833**	**29 792**	**1 366**	**1 796**	**194**	**526**	**36 525**	**39 397**

Liite 2: Kansalliset veronperintärästien indikaattorit

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto kokonaisrästeistä vuoden lopussa prosenttiosuutena kokonaisnettotuloista (vuoden 2023 tiedot).[16]

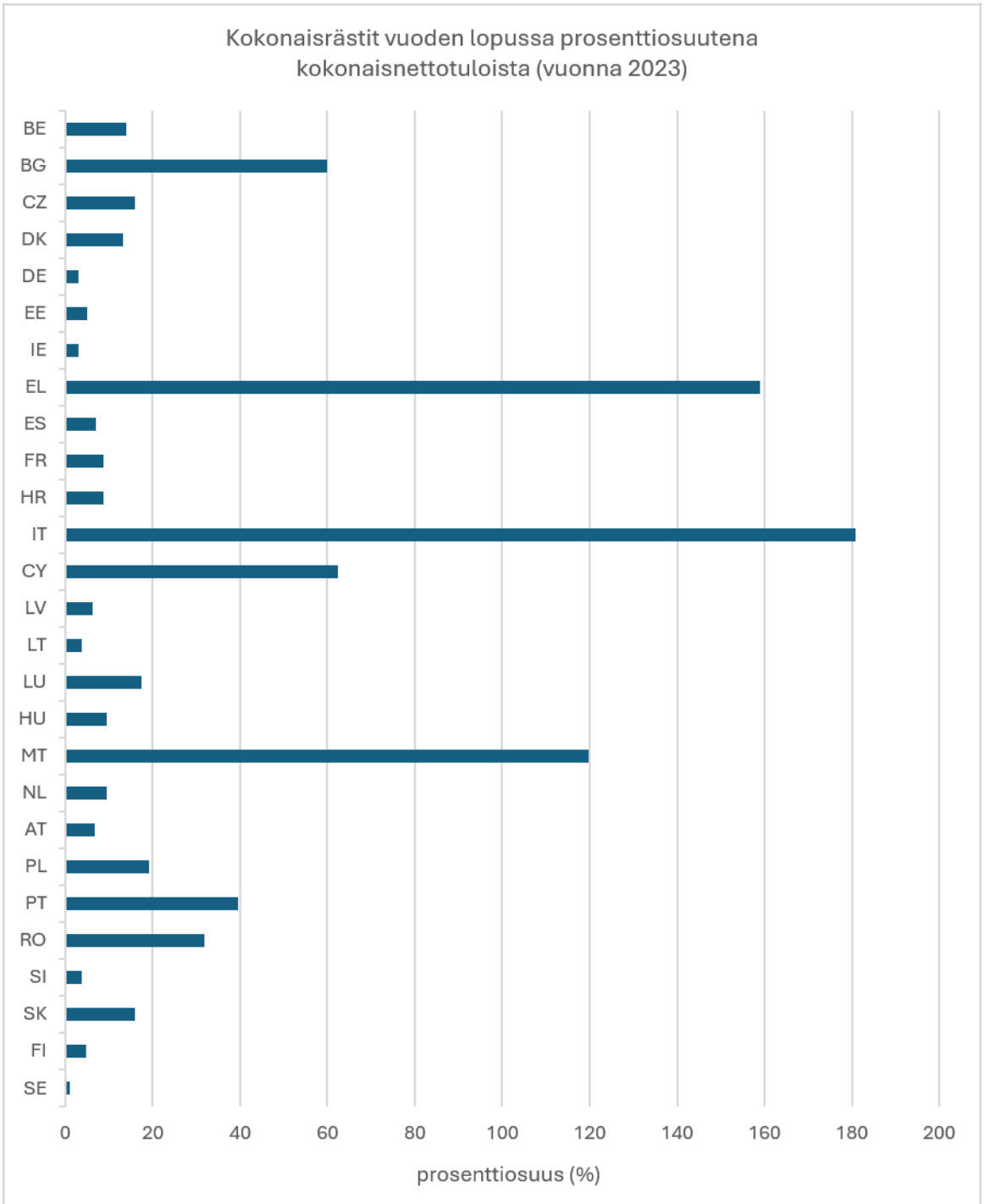

[16] Tiedot peräisin OECD:n verohallinnon raportista 2025, s. 105, kaaviot 7.2 ja 7.3 (Tax Administration 2025 | OECD). Lähde: ADB, CIAT, IOTA, IMF ja OECD, *International Survey on Revenue Administration, Table D.41 Arrears ratios: Closing stock and collectable arrears*, http://isoradata.org.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto perittävissä olevista kokonaisrästeistä vuoden lopussa prosenttiosuutena kokonaisrästeistä vuoden lopussa (vuoden 2023 tiedot).[17]

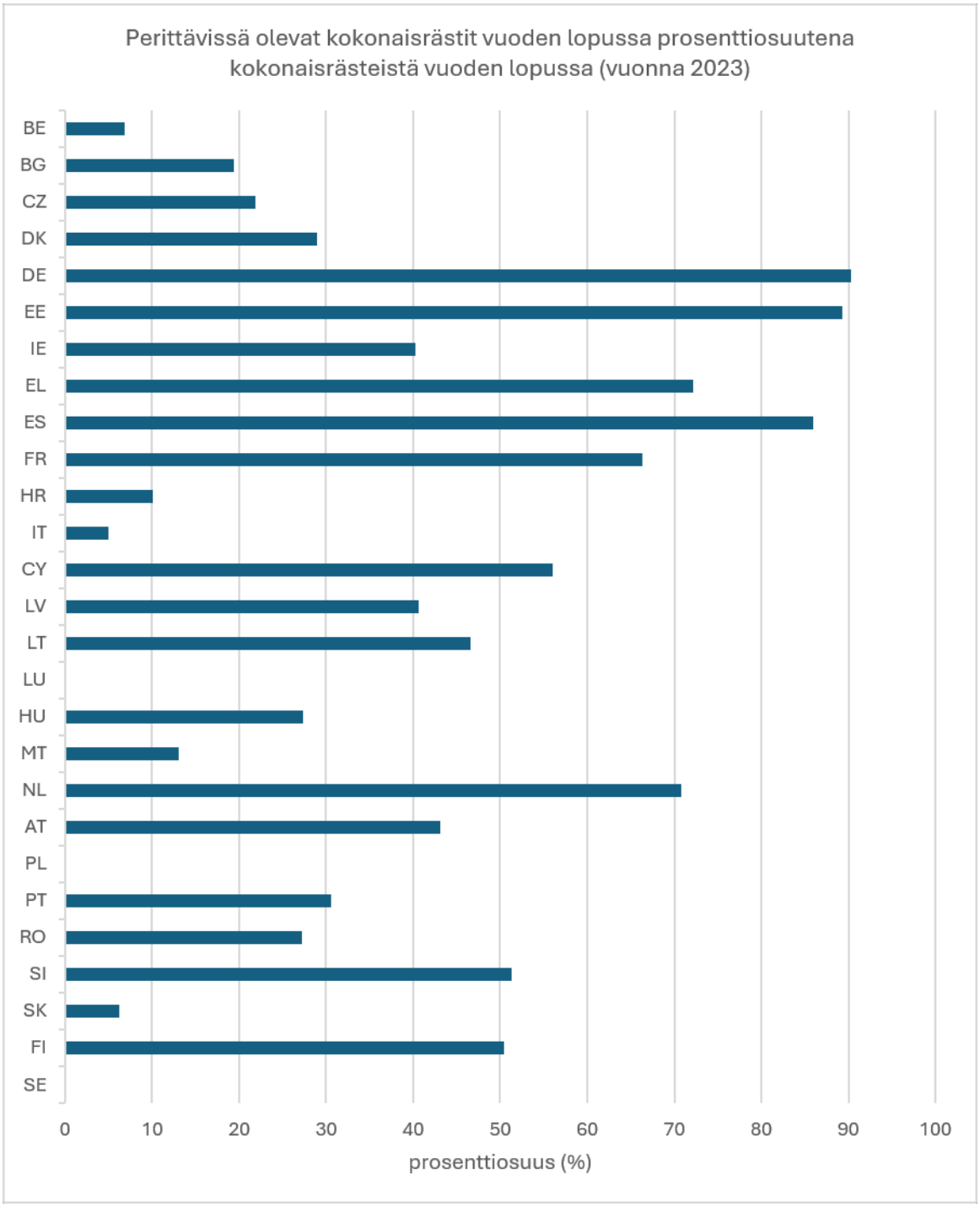

[17] Tiedot peräisin OECD:n verohallinnon raportista 2025, s. 106, kaavio 7.4 (Tax Administration 2025 | OECD). Lähde: ADB, CIAT, IOTA, IMF ja OECD, *International Survey on Revenue Administration, Table D.41 Arrears ratios: Closing stock and collectable arrears*, http://isoradata.org.